

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg den 17. september 2015 vedr. den danske klimapolitik og konkurrenceevne

Stormgade 2-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2801
kebmin@kebmin.dk
www.kebmin.dk

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål C, D, E, F og G

Kontor/afdeling
Klima- og Energiøkonomi

7. september 2015

J nr.

/

I Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg har Maria Reumert Gjerding stillet ministeren følgende fem samrådsspørgsmål C, D, E, F og G:

Samrådsspørgsmål C:

”Er ministeren enig i, at en ambitiøs klimaaf tale i Paris er afgørende for, at det bliver muligt at holde den globale temperaturstigning under to grader celsius?”

Samrådsspørgsmål D:

”Hvilket signal mener ministeren, det sender til resten af verden, når Danmark vakler på klimamålsætningen så kort tid inden det afgørende klimatopmøde i Paris?”

Samrådsspørgsmål E:

”Kan ministeren bekræfte, at det er Folketingets flertal, der bestemmer

klimaambitionerne, og at der ikke er flertal for at slække på CO₂-målet?”

Samrådsspørgsmål F:

”Hvad kan ministeren oplyse om danske industrivirksomheders udgifter til el (inkl. PSO) i forhold til tilsvarende industrivirksomheder i det øvrige EU og om, hvorledes det påvirker konkurrenceforholdet for de danske industrivirksomheder?”

Samrådsspørgsmål G:

”Hvilken betydning har den grønne energiindustri for dansk økonomi og beskæftigelse, og hvilken betydning har den førte energi- og klimapolitik i Danmark herfor?”

Ministerens svartale:

Jeg vil gerne starte med at takke for de fem spørgsmål, som jeg på bedste vis vil forsøge at besvare i det følgende.

Udmeldingen om, at regeringen ikke vil fastholde den forrige regerings nationale klimamål om at reducere drivhusgasudledningerne med 40 pct. i 2020, har givet anledning til en del debat. Især er det

blevet fremført, at det er problematisk at slække på de danske klimaambitioner forud for COP21 i Paris til december, hvor ambitionen er at lande en global klimaaftale for perioden efter 2020.

Lad mig derfor starte med at besvare samrådsspørgsmål C.

Jeg vil først bekræfte, at regeringen fuldt ud bakker op om den internationale politiske målsætning om, at den gennemsnitlige globale temperatur maksimalt må stige 2 grader over det præindustrielle niveau.

Danmark forhandler gennem EU i FN's klimaforhandlinger. Her arbejder regeringen målrettet for, at der på COP21 i Paris til december indgås en ambitiøs, global og juridisk bindende klimaaftale med reduktionsmålsætninger for alle parter – og især de store udledere.

Regeringen arbejder også for, at den nye globale klimaaftale kommer til at indeholde et globalt langsigtet reduktionsmål udover 2-gradersmålsætningen. Konkret støtter regeringen, at EU arbejder for en henvisning til IPCCs anbefaling om et globalt reduktionsmål i den høje ende af 40-70 pct. i 2050 ift. 2010.

Men selv om en aftale i Paris vil være et stort skridt fremad, vil den sandsynligvis ikke være nok til at holde den globale temperaturstigning under 2 grader. Derfor arbejder regeringen gennem EU for, at aftalen bliver fleksibel, så den globale reduktionsindsats kan øges løbende efter Paris.

Og en ny global klimaaf tale er kun en del af svaret på, hvordan vi reducerer de globale udledninger. Danmark har f.eks. bilaterale energisamarbejder med flere store vækstøkonomier - bl.a. Kina, Mexico, Tyrkiet, Indonesien og Sydafrika - for at fremme reduktionstiltag i landene. Det gavner både klimaet, dansk eksport og danske arbejdspladser.

Der skal således ikke herske nogen tvivl om, at regeringen er helt enig i, at en ambitiøs klimaaf tale i Paris er et vigtigt skridt på vejen i forhold til at sikre, at den globale temperaturstigning holdes på under 2 grader.

Dette bringer mig videre til samrådsspørgsmål D.

Danmark forhandler som nævnt gennem EU i de globale klimaforhandlinger.

EU og medlemsstaterne har som en af de første store aktører fremlagt et ambitiøst bidrag til den nye globale klimaaf tale. Bidraget består i et EU-mål om mindst 40 pct. intern reduktion i drivhusgasudledningerne i 2030 i forhold til 1990.

EU's bidrag er et af de mest ambitiøse bidrag til den nye globale klimaaf tale, der indtil nu er blevet meldt ud, og Danmark er derfor en del af en meget ambitiøs blok i de globale forhandlinger.

Og her er det vigtigt at slå fast, at ændringer i Danmarks nationale 2020-målsætning ikke vil ændre på det bidrag, Danmark via EU har forpligtiget sig til at levere til den nye globale klimaaf tale.

Her vil jeg godt benytte lejligheden til at rette en lille misforståelse, som jeg fornemmede bredte sig, da jeg havde fornøjelsen af at være i Europaudvalget i sidste uge.

På vores møde i Europaudvalget blev der spurgt en ind til, om Danmark vil melde 37 eller 40 pct. CO₂-reduktionsmål ind til EU eller FN forud for COP21.

Det er ikke sådan, at Danmark skal melde noget CO₂-reduktionsmål ind til hverken EU eller FN forud for COP21 i Paris. Det er der heller ikke nogen andre EU-lande, der skal.

Danmark – og alle andre EU-lande – bliver i de internationale klimaforhandlinger repræsenteret af et samlet EU. Så det er EU, der på vegne af alle medlemslandene forhandler.

I COP21 vil EU som helhed gå til forhandlingerne med et meget ambitiøst mål om at reducere CO₂-udledningerne med 40 pct. i 2030.

Danmark kommer ikke til at forhandle selvstændigt, ligesom vi ikke skal melde selvstændige mål ind som USA, Kina eller Indien. Det gør vi som en del af EU.

Det gør nytte, at Danmark er en del af en større europæisk og international indsats og påtager sig de forpligtigelser, der følger af at være en del af EU.

Sin størrelse taget i betragtning løfter Danmark en stor del af byrden internt i EU. De nationale mål for reduktioner i de danske drivhusgasudledninger, som følger af EU forpligtigelserne, udgør derfor i sig selv

ambitiøse reduktionsmål for den danske indsats på klimaområdet.

Danmark har sammen med Luxembourg og Irland det højeste mål i EU for reduktion af udledningerne i 2020 i de ikke-kvotebelagte sektorer, der dækker over udledninger fra bl.a. transport, landbrug og individuel opvarmning. Her skal Danmark reducere udledningerne med 20 pct. i forhold til 2005. Et mål Danmark er godt på vej til at opfylde.

Danmark kommer til at påtage sig en væsentlig del af indsatsen i forhold til at indfri EU's ambitiøse 2030-mål på 40 pct. reduktion af udledningerne. Danmark vil få et nyt klimamål for de ikke-kvotebelagte sektorer som landbrug og transport i 2030. Målet vil blive fastsat som led i byrdefordelingen mellem EU-landene i forbindelse med udmøntningen af det overordnede EU-mål for 2030. Forventningen er, at Danmark også her vil få et reduktionsmål i den høje ende sammenlignet med de øvrige EU-lande.

Vores klimainsats inden for elsektoren og industrien er dog ikke underlagt nationale målsætninger, men reguleres på EU-niveau gennem EU's kvotehandelsystem. Her skal udledningerne reduceres i 2030 med 43 pct. i

EU samlet set. Det er godt for Danmark, at reguleringen foregår på EU-niveau, så danske virksomheder underlægges samme vilkår som deres konkurrenter i resten af EU.

På den lange bane har regeringen et ambitiøst mål for energi- og klimaområdet. Målet er, at Danmark skal være uafhængig af fossile brændsler i 2050, således at vi i 2050 kan producere vedvarende energi nok til at dække det samlede danske energiforbrug. Det ligger fint i tråd med, at Det Europæiske Råd har tilsluttet sig målet om at reducere EU's udledninger af drivhusgasser med 80-95 % i 2050, sammenlignet med niveauet i 1990, hvilket er Europas langsigtede bidrag til at forhindre farlige klimaforandringer.

Der er således en række ambitiøse målsætninger på klimaområdet helt frem mod 2050, som regeringen arbejder for at opfylde. Hertil kommer, at regeringen vil nedsætte en energikommission, som skal komme med anbefalinger til klima- og energipolitikken efter 2020.

Hvis man kaster et blik på effekten af den danske klimapolitik, så vil de danske drivhusgasudledninger ifølge den seneste prognose være reduceret med ca. 37 pct. i 2020

i forhold til 1990. Det er en ganske omfattende reduktion, som især vil være båret af en markant omstilling af energisektoren til vedvarende energi. Danmark er langt fremme på dette område og er således et af de fem EU-lande med den højeste andel af vedvarende energi i elproduktionen i dag.

Her vil jeg for historieskrivningens skyld gerne lige minde om, at vi faktisk ser ud til at nå væsentligt længere med den grønne omstilling, end vi forventede, da vi lavede energiforliget.

Da vi lavede energiforliget, var forventningen, at andelen af vedvarende energi i 2020 ville blive 35,8 pct. Det ser nu ud til at blive 37-39 pct. Så vi når længere end forventet.

Da vi lavede energiforliget, var forventningen, at fortrængningen af fossile brændsler ville blive 25 pct. i 2020. Det ser nu ud til at blive 26-29 pct. i 2020. Så vi når længere end forventet.

Da vi lavede energiforliget, var forventningen, at vi når op på at have halvdelen af vores elproduktion forsynet med vindkraft i 2020. Det mål ser vi også ud til at nå.

Så på to centrale parametre for den grønne omstilling – udbygning af vedvarende energi og

fortrængning af fossile brændsler – der når vi længere, end forventet, da vi lavede energiforliget.

Dengang var vi alle meget stolte, for det var – og er – en af de mest vidtgående og ambitiøse planer for grøn omstilling i hele verden.

Og i dag kan vi se, at vi formentlig når længere end det.

I den tidligere regerings klimaplan var forventningen, at drivhusgasreduktionen ville være 34 pct. i 2020. Det ser nu ud til at blive 37 pct. Så vi når længere end forventet.

Samtidig er Danmark sammen med Sverige er det land i EU, der har udbygget andelen af vedvarende energi i det samlede endelige energiforbrug mest siden 2005. Forventningen er, som nævnt, at vedvarende energi i 2020 vil udgøre ca. 37-39 pct. af det samlede danske energiforbrug.

Samlet set vil jeg således mene, at man må betegne den danske klimapolitik og den danske klimaindsats som særdeles ambitiøs.

Jeg vil gerne understrege, at regeringen ønsker at bringe en grøn realisme ind i den danske

klimapolitik. Det betyder bl.a., at Danmark ikke skal løfte en isoleret dansk indsats, der ligger langt ude over de internationale klimaforpligtigelser og har minimal effekt på den globale opvarmning. Især ikke hvis konsekvensen er markante omkostninger for den danske statskasse og det danske erhvervsliv – med tab af vækst, beskæftigelse og konkurrenceevne til følge.

Mange tiltag i landbrugssektoren vil pålægge erhvervet yderligere omkostninger til fx reduktion af kvælstof eller behandling af gylle og dermed svække en branche, som i forvejen er hårdt presset og have konsekvenser for konkurrenceevne og beskæftigelse. Det samme gør sig gældende for tiltag i transportsektoren, hvor mobiliteten og væksten kan blive nedsat.

Det er derfor vigtigt for mig at slå fast, at vi er og skal være ambitiøse på klimaområdet, men vi skal samtidig være realistiske. Hvis omstillingen bliver dyr for stat og erhvervsliv - og dermed forringer konkurrenceevne, vækst og beskæftigelse - er der heller ingen i udlandet, der vil finde den danske vej attraktiv.

Så er der samrådsspørgsmål E.

Hertil kan jeg sige, at hvis et flertal i Folketinget ønsker at fremsætte et forslag om målsætninger på klimaområdet, vil jeg tage stilling til det, når det foreligger.

I mellemtiden vil regeringen arbejde for, at der er åbenhed omkring regeringens prioriteter og målsætninger på klimaområdet, samt at regeringen så vidt muligt vil arbejde for at sikre brede aftaler, når det gælder beslutninger om, hvordan den konkrete klima- og energipolitik skal udmøntes på længere sigt.

Og nu til samrådsspørgsmål F

Påvirkningen af konkurrenceevnen for industrien afhænger af udviklingen ift. udlandet i dels elpriserne (inkl. PSO og afgifter), dels elintensiteten.

Helt overordnet set ligger elpriserne for industrien under gennemsnittet i EU. Det skal ikke mindst ses på baggrund af, at elafgiften til proces blev sat ned til EU's minimumsniveau pr 1. januar 2014.

I forhold til elintensiteten ligger danske industrivirksomheder i den europæiske elite med hensyn til lavt energiforbrug pr. produceret enhed, også når der korrigeres for forskelle i

branchestruktur. Det er bl.a. resultatet af mange års energisparsindsats.

Lad os i forhold til elpriser se nærmere på de to lande, vi handler mest med, Sverige og Tyskland:

Danske virksomheder betaler typisk *mindre* end deres tyske kollegaer i samlet elpris. I Tyskland er der imidlertid meget stor forskel på, hvad de forskellige virksomheder betaler i PSO, da de er underlagt meget forskellige vilkår alt afhængig af deres størrelse og elintensitet. En direkte sammenligning er derfor vanskelig.

Men den virkelighed, som mange af de store danske elintensive virksomheder står overfor, er, at deres tilsvarende (store og elintensive) konkurrenter i Sverige og Tyskland betaler mindre i afgifter og PSO, end de selv gør. Også selv om man tager højde for de målrettede PSO-tilskud, som vi lige har fået godkendt i EU. Til gengæld er der mange mindre og mellemstore tyske virksomheder, der betaler mere end deres danske konkurrenter.

Under alle omstændigheder: Større PSO belaster konkurrenceevnen. Det er et faktum, som regeringen vil tage alvorligt. Regeringen vil derfor løbende vurdere behovet for at forbedre

rammerne for de elintensive og konkurrenceudsatte danske virksomheder. Dette skal ske samtidig med, at virksomhederne sikres enkle og robuste regler, så de administrative byrder for erhvervslivet begrænses.

Endelig er der samrådsspørgsmål G

Vi har i Danmark en stor grøn industri, der særligt bidrager til den danske eksport. Særlig positiv er udviklingen inden for energiteknologi, hvor eksport af grøn energiteknologi har været stigende og i 2014 udgjorde knap 60 pct. af den samlede eksport af energiteknologi. Den positive udvikling inden for grønne varer og tjenester betyder også jobskabelse særligt i industrien, hvor omkring halvdelen af jobbene inden for produktion af grønne varer og tjenester ligger.

Den grønne industris succes skyldes bl.a. den støtte, der gives til produktionen af vedvarende energi i Danmark. Det har på den ene side – udover at sikre en grøn produktion – bidraget til at udvikle og fremme produktionen af varer og tjenester, men har også krævet finansiering i form af bl.a. PSO. Vi er meget optaget af at sikre en fornuftig balance mellem fordele og ulemper ved at give støtte til vedvarende energi.

Højere støtte til vedvarende energi vil øge PSO-omkostningerne for erhvervslivet i forhold til udlandet og vil dermed alt andet lige forringe konkurrenceevnen og hæmme væksten for navnlig de energiintensive og konkurrenceudsatte danske virksomheder.

Danske virksomheder producerede i 2013 grønne varer og tjenester for 165 mia. kr. Heraf udgjorde produktion relateret til vedvarende energi og energibesparelser den største andel på 104 mia. kr. Eksporten af grønne varer og tjenester var i 2013 på 65 mia. kr.

Maskinindustrien udgjorde en væsentlig del heraf med 41 mia. kr. i kraft af vindmølleproduktionen. Samlet set udgjorde grønne varer og tjenester 6,4 pct. af den samlede danske eksport.

Det er særligt inden for eksport af grøn energiteknologi, at der er sket en stigning i forhold til den samlede eksport. Eksporten af grøn energiteknologi, som primært dækker over udnyttelse af vedvarende energi og teknologi til at øge energieffektiviteten, var i 2014 på 43,6 mia. kr. svarende til 58,5 pct. af den samlede energiteknologiekseport. Det er en stigning på 15,4 pct. i forhold til 2013.

Eksporten af øvrig energiteknologi, der primært består af energi- og produktionsteknologi inden for fossile brændsler, var i 2014 på 30,9 mia. kr. svarende til 41,5 pct. af den samlede energiteknologiekseport og en stigning på 4,8 pct. i forhold til 2013.

Den samlede beskæftigelse ved produktion af grønne varer og tjenester svarede i 2013 til 58.000 fuldtidspersoner, omkring 2,7 pct. af det samlede antal fuldtidsbeskæftigede i Danmark. Heraf arbejder to tredjedele med grønne produkter rettet mod ressourcebesparelse, mens en tredjedel producerer med miljøbeskyttelse som formål. 48 pct. af de "grønne" jobs er i industrien.

Danmark ligger som sagt i førerfeltet, når det kommer til at have en ambitiøs klima- og energipolitik, og vi skal fortsat tilhøre førerfeltet. Det er med til at skabe grobund og gode afsætningsmuligheder for vores dygtige, grønne industri. Men det er ikke det samme som, at vi ukritisk skal støtte nye teknologier. Der skal sikres grøn realisme, også over for skatteyderne og elforbrugerne.

Kan vi få sådan en dansk case op at stå, så vil den også kunne eksporteres til andre lande, og dermed skabe stabile afsætningsmuligheder på

ENERGI-, FORSYNINGS-
OG KLIMAMINISTERIET

den lange bane med flere produktive, grønne jobs i Danmark til følge. Vi skal være velovervejede i indsatsen.

Tak for ordet.